

Datum
2020-03-26

Diarienummer
KLN 2020/11.182

Handläggare
Helén Almroth
08 - 535 365 45
helen.almroth@huddinge.se

Mottagare
Klimat- och stadsmiljönämnden

Underlag inför mål och budget 2021–2023 för klimat- och stadsdelsnämnden

Förslag till beslut

Klimat- och stadsmiljönämndens förslag till kommunstyrelsen:

1. Underlag inför mål och budget 2021–2023 för klimat- och stadsmiljönämnden godkänns
2. Protokollet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Under planeringsperioden 2021–2023 är kommunens målsättning att fokusera på insatser som leder till en hållbar utveckling och inrikta verksamheten på basuppdraget. För Klimat- och stadsmiljönämnden är det en fokusering på förbättring av kärnverksamheter och arbete med klimatanpassning.

Huddinge kommuns snabba tillväxt med tyngdpunkt på utveckling av mera stadslika miljöer gör att nämnden måste prioritera behovet av skötsel av gator, trottoarer, lekplatser samt parker. Utvecklingen innebär att klimat- och stadsmiljönämnden successivt får ett utökat uppdrag samtidigt som kommunen planerar för nolluppräknning av den ekonomiska ramen under perioden 2021 till 2023.

Tidigare års stora underskott och analysen av det indikerar att en förstärkning av nämndens ram på cirka 25 miljoner kronor är nödvändig. I jämförelse med andra kommuner ligger kostnader för drift och underhåll i Huddinge på ungefär samma nivå som snittkommunen. För att minska kostnader samt effektivisera drift och underhåll kommer nämnden att konkurrenspröva delar av verksamheten med start under 2020.

För att styra mot hållbarhetsmålen planerar nämnden satsningar på sjörestaurering, förbättrad avfallshantering genom att medverka i uppbyggnaden av mera bostadsnära insamling, fortsatt saltsopning av gång- och cykelvägar (GC) samt framtagande av nytt klimat- och miljöprogram som kommer att ha ett fokus på klimatanpassningsåtgärder.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Klimat- och miljöförvaltning
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 28

Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

Datum
2020-03-26

Diarienummer
KLN 2020/11.182

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutar i juni om mål och budget för kommande år. Samtliga nämnder ska under april månad lämna förslag till mål och budget inom sitt ansvarsområde. Ärendet ska innehålla de viktigaste förutsättningarna för aktuell planeringsperiod. I enlighet med kommunens instruktion ska nämnden kortfattat på ett övergripande plan beskriva mål, ekonomiska konsekvenser samt vilka åtgärder, effektiviseringar och förbättringar som kan bli aktuella utifrån det ekonomiska läget.

Förvaltningens synpunkter

Förutsättningar och ekonomiska konsekvenser

Förändringar av volymer (befolkningsutveckling, förändrade behov /förväntningar)

Kommunens snabba tillväxt leder till en ökad efterfrågan på tjänster inom samhällsbyggandet. Fler objekt kommer till som ska skötas inom snäva ramar. Det gör bland annat att kompetensförsörjningen är viktig för att kunna driva en effektivare förvaltning av naturreservat, gator, GC-vägar samt parker och allmänna platser.

Beräkningar visar att normal volymkompensation inte svarar mot de nya behov som uppstår för att en mera urban stadsutveckling leder till ökade drifts- och underhåll behov. Det är därför nödvändigt att på ett mera utförligt sätt belysa kvantitativa och kvalitativ/ hållbara aspekter på drift i planeringsprocessen för att möjliggöra en kostnadseffektiv hantering av drift och underhåll.

I ett mera robust och hållbart samhälle måste förutom miljö- och klimathänsyn barns utemiljö uppmärksammas. För att stimulera till lek och rörelse finns behov av att se över hur och var lekplatser byggs. Kommande år är viktigt att prioritera utemiljöer där många vistas. I Huddinge är satsningar på centrum nödvändigt för att öka trygghet och attraktivitet.

Önskemålen från politiken och samhället i stort ökar på nämndens verksamheter. För att kunna möta en ökad efterfrågan på skötsel av gator, parker och andra allmänna platser krävs en samsyn om ekonomiska prioriteringar. Inte minst så länge verksamheten är underfinansierad. I beslut om nya projekt bör alla kostnader under hela investeringsobjektens livslängd tas i beaktande såsom projektering-, bygg- och inte minst dess driftkostnader.

Klimat- och stadsmiljönämnden utgår från att nämnden inför planeringsperioden kompenseras för den nedskärning av anslag som inträffat i samband med ändringar i nämndorganisationen. Samtidigt behöver ramen utökas så att samhällskritisk verksamhet, som vinterväghållning, kan utföras till en omfattning som svarar mot behoven i kommunen. Totalt bedöms att nämndens anslag behöver öka med 25 mnkr per år.

Klimat- och stadsmiljönämnden har sedan 2019 ansvaret för det strategiska klimat- och miljöarbetet inom kommunen. För detta arbete fördes 2,5 miljoner

kronor över till nämnden. Medlen bedöms inte räcka till en mera offensiv satsning på att säkerställa behov av klimatanpassning och översyn av miljöprogram.

För att svara upp mot målsättningen om en hållbar utveckling är det bland annat viktigt att säkerställa god ekologisk och kemisk status på kommunens vattenmiljöer. För denna satsning krävs extra anslag kommande år. Den beräknade kostnaden för aluminiumfällning uppskattas preliminärt till ca 6,5–7 miljoner kronor för Magelungen och ca 26–29 miljoner kronor för Drevviken, vilket motsvarar ca 11 miljoner för Huddinge kommun. På grund av Drevvikens storlek beräknas behandlingen göras under 3 år medan Magelungen (motsvarar 4,7 miljoner för Huddinge) troligtvis kan behandlas under 1 år.

Totalt bör kommunen räkna med att vattenvården kommer att kosta cirka 15 mnkr.

Hur klarar verksamheterna åtaganden med en stramare budget

Resultat 2019 (ekonomi, verksamhetsresultat)

- För 2018 hade nämnden ett underskott om 39,3 miljoner kronor och för 2019 ett underskott om 16,1 miljoner kronor. Underskotten består av en kombination av nya skötselområden/objekt, ökade kapitaltjänstkostnader samt ökade kostnader för löner och priser som inte kompenseras fullt ut genom uppräknings av budgetram. Från 2015 till 2020 uppgår denna differens till 25 mnkr.
- Nämnden har även ett underskott från tidigare år på 14,8 mnkr som måste återställas.
- 2019 års avvikelser mot budget om -16,1 mnkr är inte helt rättvisande mot verkligheten. Av intäkterna 2019 avsåg 8,3 mnkr intäkter tillhörande 2016 och 2017. Personalkostnaderna var 9,1 mnkr lägre mot budget beroende på att avdelningarna inte tillsatt vakanta tjänster och att stadsmiljöavdelningen inte tog in säsongspersonal för park- och grönyteskötsel. Extremt mildt väder under slutet av året minskade de prognosticerade kostnaderna för vinterväghållning med cirka 10 mnkr.

Identifierade förbättringsområden i verksamhetsberättelse 2019

Inom nämndens verksamheter pågår ett omfattande förbättringsarbete där nya arbetsformer tagits fram. Detta arbete har börjat ge resultat under 2020 men förväntas ge fullt genomslag under 2021. Detta bör resultera i kostnadsänkningar genom bland annat konkurrensprövning inom olika verksamhetsområden samt kvalitetssäkrade upphandlingar. Förvaltningen ser dock en viss risk att anbuderna inom vissa verksamhetsområden kan bli högre än vad de bör vara med beaktande av prisläget inom byggsektorn.

Kommunen behöver se över möjligheten till alternativa intäktskällor för att kunna genomföra satsningar på, inklusive drift av, till exempel parker, badplatser och naturstigar. För att kunna tillgodogöra sig nya intäktsströmmar bör pilotprojekt

och ett systematiskt arbetssätt utvecklas som bidrar till ökad delaktighet och engagemang från invånare och företag i kommunen.

För att ytterligare utveckla och förbättra verksamheterna inom klimat- och stadsmiljönämnden behöver också åtgärder genomföras för att få verksamheten mer strukturerad och digitaliserad framöver genom inköp av verksamhetsstöd.

Under 2020 kommer ett nytt system för felanmälan att upphandlas och implementeras. Dessutom behöver system för att styra drift av gator, trottoarer och parker upphandlas.

Jämförelser med andra kommuner

Förvaltningen har under hösten 2019 genomfört en jämförelseanalys inom nämndens områden. Arbetet med att göra jämförelser med andra kommuner i länet kommer att fortsätta framöver. Nämnden kommer till exempel att börja jämföra invånarnas nöjdhet med avfallshantering under 2020.

Under 2019 genomförde förvaltningen en jämförelseanalys mellan olika kommuner inom nämndens verksamhetsområden. Resultatet visade att Huddinge har haft samma kostnad för vinterväghållning under 2017 och 2018 vilket är i nivå med jämförbara kommuner. En ny upphandling av vinterväghållning pågår som under våren 2020 kommer att visa vad framtida vinterväghållning kommer att kosta. För vägunderhållet har kommunens kostnader endast motsvarat en tredjedel av de andra kommunernas kostnader per meter väg.

När det gäller invånarnas nöjdhet angående parkskötsel i kommunen ligger Huddinges resultat endast något under rikets nivå, (avser kritik på teknik, senaste mätningen 2018). Nämnden kommer framöver att använda undersökningen som underlag i arbetet med att med ständiga förbättringar som till exempel kompetenshöjande insatser och att se över arbetsmetoder.

Nya och/eller ändrade förutsättningar (lagar, regler, statsbidrag)

- Takten i klimatomställningen behöver öka och Huddinge kommun behöver göra mer för att underlätta för förvaltningar, kommunala bolag och invånare att göra mer klimatsmarta val. Kommunens verksamheter kommer att behöva arbeta utifrån nya nationella och internationella miljömål, samt intensifiera arbetet med energieffektivisering och utbyte av bensin- och dieseldrivna fordon mot fossiloberoende alternativ för att kunna nå målet med en fossilt oberoende fordonsflotta 2025. Klimat- och stadsmiljönämnden har som ansvarig nämnd för det interna miljöledningsarbetet i uppdrag att under kommande år informera och noga följa förvaltningarnas och de kommunala bolagens mål och mått inom området.
- Agenda 2030 behöver få ett ökat fokus inom alla verksamheter. Alla förvaltningar behöver medverka och ta ansvar för att nå målen.
- Laddinfrastrukturen på kommunal mark behöver byggas ut främst i planeringsskede för att möta kommande behov.

- För att kunna möta en ökad nederbördsmängd behöver kommunens dagvattenhantering utvecklas i samband med nybebyggelse och befintliga anläggningar ses över och få en utökad kapacitet.
- Sjösystemen i kommunen behöver ses över och åtgärdas. När det gäller klimatförändringarna väntas fler extrema skyfall med översvämningar på grund av brister i dagvattensystem. Det behövs bättre kunskap om vilka platser i kommunen som har problem idag och vilka platser som kommer ha dessa problem framöver om utvecklingen fortsätter. Exempelvis Storängens industriområde, gamla Va-system med stora brister i Solgård och vissa platser i Trångsund har stora problem. Kommunen behöver avsätta pengar för att arbeta förebyggande på dessa platser då det inte ryms inom ordinarie budget.
- Vattenvårdsarbetet måste intensifieras för att nå EU-direktiven och miljökvalitetsnormerna till år 2027 om kommunen ska undvika viten.
- Den 15 augusti 2019 började en ny lagstiftning att gälla som fastställer regler för att förebygga, minimera och mildra de negativa effekterna på biologisk mångfald av invasiva främmande arter. Den anger bland annat att invasiva arter inte får tillåtas reproducera sig, växa eller odlas eller släppas ut i miljön. Det påverkar kommunens drift och skötsel av parker och naturområden men även kommunens fastighetsägande bolag. Skarpare lagstiftning väntas komma under 2020.
- För Huddinge är natur, strandbad och parker en kostnadseffektiv satsning på fritids- och nöjesutbud i en framtid med pressat ekonomiskt läge i jämförelse med satsningar på anläggningar för idrott.
- Upplagsplatser blir en bristvara när mera mark behöver tas i anspråk för bostadsbyggande. Särskilt för snö behöver upplagsplatser planeras in i nya områden. Om ytor kan inrymmas i stadsmiljön minskar behovet av att forsla bort snö.

Verksamheten 2020

Under 2020 kommer fokus att ligga på att utveckla kärnuppdraget med tonvikt på att göra successiva omställningar till mera hållbar drift av naturreservat, gator, parker och allmänna platser. Stor vikt kommer att läggas på att effektivisera och strukturera om så att underskottet kan reduceras.

Mål och budget för 2021

Även för verksamheten under år 2021 gäller det att sträva efter att uppnå en balans i budget samtidigt som kärnverksamheten inriktas på mera hållbara driftsformer. Sker ingen utökning av den ekonomiska ramen är det sannolikt att nya former av besparingar måste till utöver de som görs under 2020 i samband med att konkurrensutsättning genomförs och organisationen ändras.

Övriga kommentarer

Det råder viss osäkerhet kring om nämndens tilldelade investeringsmedel kan användas till planerade reinvesteringsåtgärder då dessa enligt kommunal bokföringslag till största delen är att betrakta som driftkostnader och inte investeringskostnader. Utredning kring detta pågår på kommunstyrelsens

Datum
2020-03-26

Diarienummer
KLN 2020/11.182

förvaltning med stöd av förvaltningen. Miljö- och bygglovsförvaltningen föreslår att 80 procent av investeringsmedlen från 2021 överförs till driftmedel för att efterleva kraven i bokföringslagen.

Nämndens åtaganden i enlighet med de lokala åtgärdsprogrammen för sjöarna i Tyresåns vattensystem kommer kontinuerligt kräva investeringsmedel som tidigare tilldelats kommunstyrelsens förvaltning för samma åtgärder.

Investeringar

Nämndens planerade investeringar redovisas i bilaga 2.

Lars Flatvad
TF förvaltningsdirektör

Tove Bodin
Avdelningschef

Helen Almroth
Enhetschef

Bilagor

- Bilaga 1. Planeringsförutsättningar, PPT
- Bilaga 2. Investeringar

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen